

I Trobada d'Escoles "Junts per la llengua" Som en el bon camí

El passat dia 17 de maig, en el passeig de Vara de Rey, es celebrà la I Trobada d'Escoles "Junts per la llengua", organitzada per l'Associació Pitiüsa per a la Renovació Pedagògica, la Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes d'Eivissa i l'Institut d'Estudis Eivissencs, juntament amb els centres educatius que fan tot, o en part, l'ensenyament en català. Unes tres mil persones s'aplegaren en el passeig, on s'havien muntat diversos tallers i es va llegir el manifest que es transcriu en aquestes pàgines. D'altra banda, s'hi succeïren les actuacions musicals de Digue'm moro... i afarta'm, Crits marins i Uc. També, a Formentera, es realitzaren diversos actes acompanyats d'actuacions, com la d'Aires formenterencs i Isidor.

El llenguatge constitueix una de les creacions més meravelloses de l'espècie humana. Probablement gràcies al llenguatge la nostra espècie ha arribat a tenir les característiques que presenta avui dia. La llengua constitueix un instrument

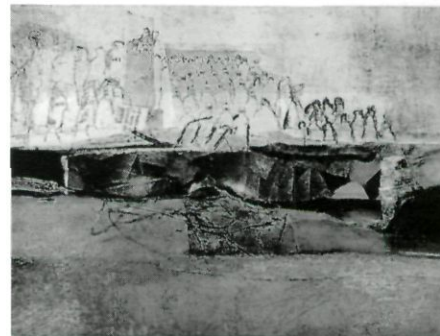
de comunicació —el principal instrument de comunicació—. És molt més que això. Cada llengua concreta configura una certa visió del món, una manera d'entendre la vida, una discursivitat pròpia de cada societat... La llengua, idò,

Enrique Fajarnés Ribas, alcalde d'Eivissa, participà activament en els actes festius de la Trobada. Acabat l'acte envià la seua felicitació per l'èxit obtingut en la I Trobada: "La gran acceptació que va tenir aquest acte no hagués estat possible sense la feina i l'interès que hi vàreu dedicar durant tant de temps". (Foto: Vicent Trull.)

ASSOCIACIÓ PITIÜSA PER A LA RENOVACIÓ PEDAGÒGICA
FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE PARES I MARES D'ALUMNES D'EIVISSA
INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENCS

I TROBADA D'ESCOLES junts per la llengua

DIA 17 DE MAIG DE 1997
EIVISSA, PASSEIG DE VARA DE REY

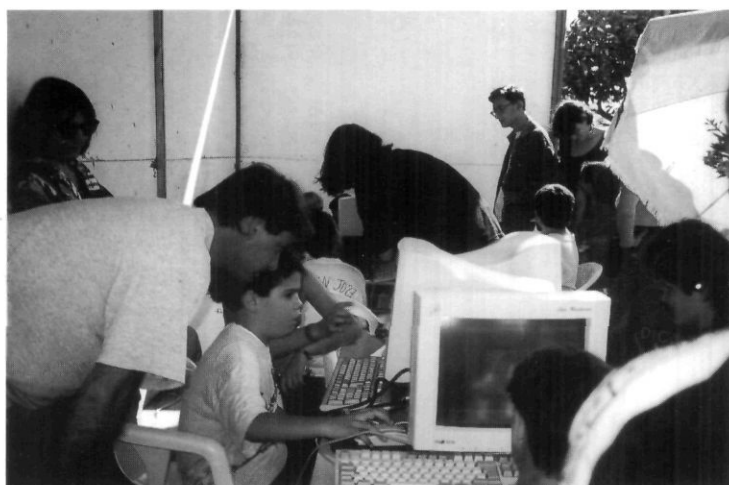

possibilita la comunicació, però també modela el pensament de la comunitat humana que la parla.

Cada llengua concreta constitueix una expressió de la característica universal que és el llenguatge. Cada llengua concreta ha de ser entesa, doncs, com un bé del conjunt de la Humanitat. Si una llengua es perd, el conjunt de la nostra espècie perd una part d'un dels seus majors tresors: la pèrdua de qualsevol llengua duu aparellada la pèrdua d'una certa cultura, d'una certa visió del món, d'un cert bagatge d'experiències i de coneixements.

Per aquest motiu, tothom s'ha de sentir responsable del desenvolupament en llibertat i en un ambient de tolerància de totes les llengües, especialment d'aquelles que es troben en una situació sociolingüística més complicada.

La llengua catalana, la llengua d'Eivissa des de principi del segle XIII, té un lloc indiscutible dins la història d'Europa. El català fou la primera llengua romànica en què es varen escriure tractats filosòfics, textos sobre botànica o zoologia, o especulacions teològiques, de la mà de Ramon Llull, creador del llenguatge, del més important bagatge del nostre català medieval. En català escrivia el primer

La informàtica i el vídeo també eren presents a la Trobada. (Foto: Antoni Marí.)

Més d'una dotzena de grups teatrals escolars representaren obres molt diverses. (Foto: Gertrudis Torres.)

poeta que superava clarament l'etapa dels trobadors, que tenia dubtes sobre la fe o que parlava d'un amor no estereotipat: el gran Ausiàs March. El català fou la llengua de la primera novel·la impresa a la Península Ibèrica a través del mitjà de la impremta, recentment inventat per Gutemberg: el *Tirant lo Blanc*. El català era la llengua d'un dels més grans humanistes del sud d'Europa: Joan Lluís Vives. I en català parlaren prínceps i papes, reis i artistes, pagesos i artesans...

Després d'una època de decadència, el català ressorgí de la mà dels escriptors romàntics, i, a principi del segle XX fou normativitzat, al mateix temps que es feien les normes de llengües com el polonès, l'hongarès, el noruec o el finès.

Comptam, a partir de les Normes de Castelló, signades l'any 1932, amb un instrument plenament apte per a tots els usos: per a la poesia i per a la novel·la, però també per al lleure i per a la festa.

La llengua catalana ha passat, emperò, per èpoques negres, plenes de prohibicions i de persecució, entre les quals destaca la dictadura del general Franco. Dictadures i prohibicions, de tota manera, no han aconseguit acabar amb l'ús de la nostra llengua. Quan sorgeix la més mínima escletxa de llibertat, la llengua catalana torna a prendre força, com una flama que hagués estat covant entre les cendres.

Per això és encoratjador i constitueix una esperança veure avui, aquí, dalt el Passeig de s'Alamera de la ciutat d'Eivissa, aquesta Trobada d'Escoles, amb un lema clar: "Junts per la llengua". I aquesta trobada és especialment important perquè s'adreça a aquelles persones que constitueixen el futur: els joves.

D'allò que faci la gent jove dependrà que la nostra llengua que-

societat de ciutadans lliures de demà. Treure a la llum la Història que ens ha estat amagada, recuperar l'orgull per les nostres senyes d'identitat, recuperar l'autoestima com a catalanoparlants, tornar a agafar amb mà ferma les regnes del nostre destí..., aquestes han de ser les fites que s'ha de marcar el nostre sistema educatiu, els seus reptes ineludibles.

El futur és dels joves, i per això sereu vosaltres els que mantindreu la llengua catalana, els que en millorareu la situació i els que acabareu convertint-la en un instrument normal d'intercanvi dins la nostra societat, per damunt de controvèrsies i de males voluntats. Per això, heu de prendre consciència d'algunes necessitats:

—En primer lloc, de la necessitat d'usar el català amb normalitat. Perquè la nostra llengua tenguí el futur assegurat, vosaltres heu de parlar i d'escriure en català amb la mateixa naturalitat amb

què un danès usa la seua llengua a Dinamarca o amb què un francès fa servir la seua a França. Heu d'usar el català sense complexos ni entrebancs, pensant que menysprear la llengua d'Eivissa és menysprear-vos a vosaltres mateixos, i que valorar-la és valorar-vos també a vosaltres mateixos.

—En segon lloc, de la necessitat d'aprendre bé la llengua, de tenir cura de la correcció en el seu ús, d'indagar i de deixar-vos transportar

PRIMERA TROBADA D'ESCOLES junts per la llengua

Els centres educatius que formen tot o part de l'ensenyament en català, juntament amb altres entitats que a Eivissa han destacat pel seu suport a l'ensenyament en català i a les idees de renovació pedagògica (Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes d'Eivissa, Institut d'Estudis Eivissencs i Associació Pro-Llengua per a la Renovació Pedagògica) han decidit fer una trobada on, amb el lema Junts per la Llengua, els alumnes, pares i mares i professors, tinguem l'oportunitat de parlar, compartir experiències i fer festa tots junts.

Aprofitant l'avinentesa per saludar-vos ben cordialment i convidar-vos a participar a la Primera Trobada d'Escoles Junts per la Llengua.

PROGRAMA

Dia 17 de maig de 1997.
Passeig de Vara de Rey. Eivissa.

16:45 h: Inici de la Primera Trobada d'Escoles Junts per la Llengua, amb un cervell a càrrec del grup Foc i Fum.

De les 17:00 a les 20:30 h:

TALLERS I ACTUACIONS
BALL PAGÈS
CANÇÓ EIVISSENC
JOC TRADICIONAL
JOCUERS
INSTRUMENTS MUSICALS EIVISSENC

PINTURA DE CAMISETES
INFORMÀTICA
VÍDEO
LLEGIM I CONTAM CONTES
DANCES
JOC D'ENGINY
MÀSCARES
FANG
INTERPRETACIÓ
PINTURA
CASTELLONS I LLATA
GRAFFITI
GIMCANA PER LA LLENGUA
REPRESENTACIONS TEATRALS

A les 20 h: Ball pagès.

A les 21 h: Inici de les actuacions musicals dels grups:

A les 21 h: DIGUE'M MORO... i afarta'm
A les 22 h: CRITS MARINS
A les 23 h: UC

di arraconada o que se li presenti al davant un futur esplendorós. D'allò que faci la gent jove dependrà, en definitiva, el futur de la llengua catalana i el futur del nostre poble en el seu conjunt.

És molt destacat, en aquest sentit, el paper de l'ensenyament. Una escola arrelada a Eivissa, vehiculada en llengua catalana, ha de constituir l'instrument adequat per fer dels joves i les al·lotes, dels nens i les nenes d'avui la

Al taller de grafits es realitzaren diversos murals.
(Foto: Gertrudis Torres.)

Una mostra del taller de cistellons i llata, que interessà tant gent petita com gran.
(Foto: Gertrudis Torres.)

per aquesta barca meravellosa que és el plaer del llenguatge. Els pobles lliures i orgullosos de si mateixos valoren la pròpia llengua. A Noruega, els nens entre set i onze anys estudien nou hores setmanals de llengua noruega. A França se n'han arribat a estudiar onze hores setmanals. Parlar bé el català, escriure bé el català, amb riquesa lèxica i correcció formal han de constituir dos dels vostres objectius més preuats.

—En tercer lloc, heu de conservar la riquesa de la vostra llengua. Heu de conservar aquesta riquesa a través de l'estudi i a

través de la vostra experiència vital. En un món cada dia més modelat pels mitjans de comunicació audiovisuals, en un món on cada dia es produeix d'una manera més dràstica la reducció de vocabulari, la pèrdua d'expressivitat, no ens podem conformar a conservar un instrument poc sòlid, empobrit i corcat. Al contrari, hem de centrar els nostres esforços a conservar el bell tresor que és la llengua catalana en tota la seua integritat.

Avui, a la ciutat de l'Alguer, a l'illa de Sardenya, actualment part de l'Estat italià, s'està celebrant una trobada d'escoles alguereses.

Un grup d'escoles alguereses, totes juntes per la llengua, fan tallers diversos, representacions teatrals, contes o fan d'altres activitats diverses en català en aquesta altra illa de la nostra Mediterrània. Què ens uneix amb elles, en un mateix afany? La voluntat de conservar i de desenvolupar la pròpia llengua. I el fet que compartim una mateixa llengua: el català (que aquí anomenam col·loquialment "eivissenc" i allà en diuen "alguerès").

I pens que encara ens uneix una cosa molt més important: la voluntat d'arrelar-nos dins la terra, per ser així més lliures i universals. Com tan bé ho ha sabut expressar el nostre poeta Marià Villangómez: "arrelar, com un arbre, dins la terra, / no ser núvol empès d'un poc de vent..."

Volem arrelar dins la terra perquè aquesta és l'única manera de poder-nos obrir al món, perquè arrelar bé dins la terra constitueix l'única manera que puguin brotar les fulles i les branques de la llibertat.

A Eivissa i a Mallorca; dalt s'Alamera i als carrers de l'Alguer, avui, disset de maig, "Junts per la llengua".

Tots junts per agafar la torxa d'aquesta llengua catalana, que fa mil anys que ens serveix per comunicar-nos i per construir el nostre univers mental; tots junts per afermar la voluntat de mantenir la nostra llengua milenària a tots els Països Catalans, de Salses a Guardamar i de Fraga a l'Alguer. ■

"Llegim i contem contes", va ser un dels tallers que més èxit va tenir. Els autors eivissencs Iolanda Bonet, Joan Cardona i Bernat Joan explicaren contes als infants. (Foto: Antoni Marí.)

